

Burning box

Een teamoefening als kick-off van een professionaliseringstraject, gericht op het creëren van een burning platform of gedeelde urgentie in het team

Handleiding

De **Burning box** is een teamoefening die schoolleiders en begeleiders helpt om een professionaliseringstraject krachtig te starten. De tool ondersteunt het gesprek over de 'why' achter de professionalisering en vergroot het draagvlak binnen het team. Zo ontstaat een stevig vertrekpunt voor verdere ontwikkeling.

Aanleiding

Als schoolleider voel je de nood aan teamprofessionalisering rond een bepaald thema en je wil hiervoor een professionaliseringstraject organiseren. Het thema kan bijvoorbeeld voortkomen uit het schoolbeleid, inspectie-eisen of strategische ambities. Vaak is een dergelijk professionaliseringstraject niet vrijblijvend. Waar sommige leraren het belang direct onderschrijven, ervaren anderen het traject mogelijk als extra belasting of missen zij de relevantie. In deze context is het extra belangrijk om bij het team een 'burning platform' of gedeeld gevoel van urgentie te creëren, alvorens het traject aan te vatten: Waarom is het noodzakelijk dat we op dit thema inzetten als team? Hoe sluit het thema aan bij de behoeften, waarden en visie van onze school? Welke impact kan de professionalisering¹ hebben? De Burning box biedt handvatten voor een dergelijke kick-off van een professionaliseringstraject, om perspectieven samen te brengen en samen te komen tot een gedeeld vertrekpunt.

Doelstellingen

- Het team maakt kennis met, en wordt zich bewust van het belang van het betreffende thema.
- Het team ervaart een gedeeld gevoel van urgentie rondom dit thema: 'burning platform'.
- Het team staat open voor en is gemotiveerd om zich te professionaliseren binnen dit thema.

¹ Het verdere professionaliseringstraject kan al volledig uitgewerkt zijn, maar dat hoeft niet. De oefening kan ook vertrekken vanuit een centraal thema waarrond teamprofessionalisering nodig geacht wordt (bijv. vanuit een beleidsplan, vanuit inspectie-feedback, vanuit kansen of groeipunten geïdentificeerd door de directeur of het team...).

Link met aantrekkelijk werkgeverschap

Zich als leraren professioneel kunnen blijven ontwikkelen is een belangrijke voorwaarde om een duurzame loopbaan in het onderwijs te kunnen uitbouwen (De Vos, 2016).

Professionaliseringskansen bieden is dan ook een belangrijk onderdeel van aantrekkelijk werkgeverschap én uiteraard ook noodzakelijk voor de realisatie van kwaliteitsvol onderwijs. Belangrijke voorwaarden hiervoor zijn o.a. dat professionalisering aansluit bij de behoeften van leraren, dat leraren de waarde ervan aanvoelen en ze ervaren dat de implementatie op school goed ondersteund wordt (Alonzo et al., 2024; Osman & Warner, 2020). Professionalisering is bovendien vaak effectiever als deze op teamniveau plaatsvindt, en het team meeneemt in een actief leertraject, zodat het team samen sterker wordt en zich competent voelt (collective efficacy) om het geleerde in hun klas- en schoolpraktijk te implementeren (Merchie et al., 2016).

Werkwijze

Korte samenvatting

De tool start met een aantal handvatten voor het introduceren van het thema vanuit de 'why'. Vervolgens bevat het een aantal oefeningen waaruit je kan kiezen om met het team actief aan de slag gaan met het thema in een aantal korte denkoefeningen, om een gedeelde nood/urgentie aan te wakkeren, zodat leraren gemotiveerd aan het verdere traject kunnen starten. De oefening eindigt met een wrap up.

Duur: +- 2 uur

Begeleider:

schoolleider, of andere begeleider van de professionalisering

Opbouw van de oefening:

- Introductie van het thema, framing van de 'why', met bijhorende evidentie en inspirerende voorbeelden.
 - Houd er rekening mee dat deze introductie enige voorbereiding vraagt, omdat je het thema op een onderbouwde manier en met inspirerende cases/materialen wil introduceren. Het is aangewezen om niet te snel naar de volgende stap over te gaan, maar de nodige tijd te nemen voor deze introductie.

In groepjes actief aan de slag gaan met het thema, om de 'vertaalslag' naar de eigen school te maken, aan de hand van één of meerdere oefeningen uit de burning box. Centrale vragen hierbij zijn: wat kan het thema voor de school betekenen? Hoe sluit het aan bij de behoeften van leerlingen/leraren/de school als geheel? Hoe sluit het aan bij de waarden en visie van de school? Welke impact kan de professionalisering hebben? Zijn er eventuele bezwaren, twijfels of vraagtekens in het team?

- Wat de voorbereiding van deze stap betreft, is het belangrijk om die oefeningen uitkiezen die je als meest relevant beschouwt voor het thema en voor het team. En geef je iedereen dezelfde oefening, of geef je subgroepjes telkens een andere oefening? Hoeveel tijd kan en wil je voorzien? Hoe zorg je voor plenaire terugkoppeling en integratie? Check ook de benodigdheden per oefening.
- Wrap up: Zorg voor een goede afronding om het burning platform ofwel het gevoel van gedeelde urgentie te behouden. Geef iedereen de kans om kort aan te geven wat ze uit de oefening gehaald hebben. Hoe wil je verder eindigen? Kan je al aangeven hoe het verdere traject er uit zal zien, hoe je met de info uit de oefening aan de slag zal gaan, en/of wanneer het team vervolgstappen mag verwachten?

Begeleiding: zie tool

Aanwezig: hele schoolteam

Benodigdheden:

beamer, ruimtes om in kleine groepjes samen te zitten, stiften/pennen/papier/flappen/postits (afhankelijk vd gekozen oefeningen)

Meer lezen?

Alonzo, D., Asih, R., Oo, C. Z., Pelobillo, G., & Lim, R. (2024). *Key elements of effective mandatory professional development programs*. *International Journal of Instruction*, 17(3), 355-370. <https://doi.org/10.29333/iji.2024.17319a>

De Vos, A. (2016). *Loopbanen in beweging: 10 wegwijzers voor een duurzaam loopbaanbeleid*. Leuven: Acco.

Merchie, E., Tuytens, M., Devos, G., & Vanderlinde, R. (2016). *Hoe kan je de impact van professionalisering voor leraren in kaart brengen?* Departement Onderwijs en Vorming. <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestand.ashx?nr=6217>

Osman, D. J., & Warner, J. R. (2020). *Measuring teacher motivation: The missing link between professional development and practice*. *Teaching and Teacher Education*, 92, 103064. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2020.103064>

Ros, A., Geijsel, F., Dengerink, J., & De Wit, B. (Eds.). (2020). *Leraar: een professie met perspectief 3: Een leeromgeving voor leraren*. Meppel: Ten Brink Uitgevers.